

Hoog tijd voor de comeback van Jezus met kerst Feestdagen

Christenen ergeren zich terecht aan Bush' kerstkaart zonder verwijzing naar kerst. Religieuze symbolen moeten schitteren, en niet verbleken.

door Amitai Etzioni

Voor één keer is christelijk rechts in Amerika met een goed idee gekomen: laten we Christus weer terugbrengen in het kerstfeest. Al ben ik joods, en al zal ik het zelf niet vieren, ik zal de dag dat dit gebeurt met vreugde begroeten, en het recht van degenen die dat wel doen sterk ondersteunen. Ik ga er dan wel van uit dat hetzelfde gebeurt met Chanoeka en andere feestdagen van grote religies. Ik begrijp het ongenoegen volkomen van degenen die een geneutraliseerd kerstfeest aanstootgevend vinden. Het is volslagen idioot om een kerstboom een 'feestdagenboom' te noemen, en de kerstman 'vadertje sneeuw'. Deze multicultureel correcte namen wortelen in geen enkele cultuur. Een kersttafereel is een christelijk tafereel, zelfs al noem je het een 'historische dramatisering', en een ster boven op een kerstboom is niet slechts een ornament, hoe artistiek hij ook mag zijn.

Ik zie geen aanleiding om deze symbolen van hun religieuze inhoud te ontdoen. Waarom kan ik (en andere niet-christenen) de feestdagen van andere religies niet gewoon respecteren? Je zou kunnen stellen dat door deze christelijke voorstellingen in de publieke ruimte toe te staan, het lijkt alsof we deze allemaal aanbidden. Maar dit is niet zo. Het laat alleen zien dat in deze tijd van het jaar het grootste deel van de gemeenschap aan de beurt is om zich in het openbaar uit te drukken. Het is ook niet nodig om tegelijkertijd alle andere religieuze symbolen uit te gaan stallen, zodat gemeentehuizen en pleinen er uit gaan zien als een soort breinloos feestdagen-cafeteria. Iedereen komt aan de beurt. Dus in plaats van het neutraliseren van Kerstmis kunnen we beter alle belangrijke feestdagen nieuw leven inblazen. Ik zeg belangrijke, omdat we deze hele kwestie tot in het absurde zouden kunnen doorvoeren. Net zoals wij niet genegen zijn om elke kleine

splintergroepering toe te laten in onze gekozen lichamen, zo kunnen we ook een redelijke limiet stellen aan het aantal mensen dat een bepaald geloof aanhangt, voordat het een claim kan leggen op publieke ruimte of aandacht.

Ik heb trouwens moeite met het verzoek van Bill O'Reilly van Fox TV, die wil dat we ophouden om mensen 'fijne feestdagen' te wensen, maar ze in plaats daarvan met 'prettig kerstfeest' aan te spreken. Daarmee wordt een grens overschreden. Aan de ene kant is er het tonen van respect en het geven van ruimte aan degenen wier beurt het is, aan de andere kant is er de pretentie dat we allen van hetzelfde geloof zijn. In ieder geval: dit is niet de manier om mijn rabbi te begroeten.

Maar – en dit is een grote maar – om Christus terug te brengen in het kerstfeest zal meer vergen dan de kerstboom de naam terug te geven die hij eeuwen geleden verwierf, toen de traditie van heidenen werd overgenomen die 'Stille nacht' zongen en zo. Maar daarvoor zouden wel de geldwisselaars uit de tempel gegooid moeten worden, of, om het minder metaforisch uit te drukken: Kerstmis moet gede-commercialiseerd worden. Persoonlijk heb ik de hoogste achting voor de Christus die bloedde voor de bezitlozen en de onderdrukten, en voor wie geven betekent de hand uit te steken naar de armen – niet degenen met de diepe zakken die elkaar gouden stropdasspelden en plasma tv's cadeau doen. Ik zie ook niet in hoe Christus gevierd wordt door degenen die het gevoel hebben te moeten shoppen tot ze er bij neervallen, of elkaar overtreffen met overvloedige maaltijden, waarvan de voorbereidingen ze zo uitputten dat er weinig geduld en energie overblijft voor familiebijeenkomsten.

Feestdagen zijn de dagen dat we ons herbezinnen op onze waarden. Maar, net zoals we niet van iedereen verwachten dat ze dezelfde overtuiging hebben moeten we deze feestdagen niet dusdanig bleek maken dat iedereen er op dezelfde manier aan kan deelnemen. In sommige vieringen benadrukken we dat wat ons verbindt (zoals onafhankelijkheidsdag), in andere dat wat ons van elkaar onderscheidt. Laat de christenen een waarlijk kerstfeest hebben.

Amitai Etzioni is hoogleraar sociologie aan de George Washington University. Jan Peter Balkenende schreef het voorwoord voor diens vorige week verschenen boek 'De nieuwe gulden regel'.